

Szerkesztőség:
Fő-utca 30. szám.

Idő intézőndő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmertetlen küldemény nem fogadtatik el.

Kézirat vissza nem adatik.

SOMOGYI ELLENŐR

KÖZÉRDEKŰ és TÁRSADALMI LAP.

MEGJELEN MINDEN HÉTEN EGYSZER, SZERDÁN.

Szerkesztő: Németh Zoltán.

Kiadóhivatal:

Kaposvárott „Berzsenyi Daniél Könyvnyomda,” hová az előfizetési, hirdetési s egyéb pénzek, úgy a felszólalások intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 korona.
Fél évre 3 korona
1/4 évre . . . 1 korona 50. fillér

Nyilttér petitsora: 20 fillér

Haladásunk.

Egy végzetes teher fekszik rajtunk, egy tehetetlen, merev anyag állja el utját a jobbak törekvéseinek s maholnap kedvét szegi annak, hogy valakinek valaha eszébe jusson haladásunk érdekében cselekedni: jónevét, képességét, akaratát a piacz bőmbőlésének áldozatul dobni.

A legacézósabb idegek sorvadnak el az akadémikodás, a politikai szereplés vezényletének visszaszerzése, s ebből származandó szép sápok elnyerésének viszketege, szűkkeblt maradi pénztözsérek és uzsorások ridegsége, — bizonyos érdekközösségek kölcsönös ápolgatása és némely kvalifikálhatlan szenvedély és dühösség boszuvágyának kielégítése és személyi hajszák miatt.

Röviden összegeztük a motívumok főbb pontjait, melyek városunk haladására zsbabaszólag hatnak. Valószínűleg kiki megérti és kiki helybenhagyja nekünk, hogy igazunk van; s miután az igazat semmiféle konspirációk és egészségtelen szövetekezésekkel a föld alá tönni nem lehet, nincs kételyünk, hogy csakis a valódi haladás iránt lelkesedő mozgalmak és így maga az igazság is, városunk közérdeke fog felülkerekedni.

S mi nem fogunk sem elsorvadni, sem lazulni, sem idegeink nem benuznak meg a nehéz harcban; mert előttünk a közjó iránti kötelesség van s ügyünk igazsága — és a példa, mely tette buzdít.

S e példa nagyon érdekes!

Talán az ellentáborban is megértik!

Somogyvármegye, mint tudjuk, a köz-kórházat terjedelmes épülettel bőviti ki s ujabban befektet ezen emberbaráti intézménybe több mint százezer forintot.

Az igazságügyi palota fundusát megvette az igazságügyminiszter és pár év alatt oda fog építeni egy monumentalis épületet, közel százötvenezer forint értékben.

A gymnasium építése körül, habár némi akadályokkal is, serényen fáradoznak a megyei és állami tényezők; nem szenved kétséget, hogy e kérdés rövid idő alatt szinte megéri a városunkat egy díszes palota ékesíti, új uteza nyitattik.

A fonyódi vasutat már tényleg építik, a szigetvár-kaposvári vasút építése teljesen biztosítva van és bevezetett dolog; Kaposvárnak rövid idő alatt meg lesz a rég óhajtott vasuti góczpontja; ezzel biztosítva lenne a műhelykérdés.

Ugyancsak vasuti illetékes körökben felmerült az eszme, hogy Kaposvárott ezen vasuti helyzetnél fogva a forgalmi főnökséget is fel kell állítani s ide a kalauz-személyzetet is vissza kell állítani. S konstatáljuk, hogy ezen eszme szinte bevezetett dolognak tartható.

A földművelési miniszterium törődik velünk és a selyemtenyésztés érdekében telep állít Kaposvárra.

Magánvállalkozók saját áldozattal kereskedelmi és polgári iskolát tartanak fenn gyermekeink számára.

Kell még több példa?

Mondhatunk.

És hozzátehetjük, hogy mindezen intézményekhez a várostól alig kértek valamit, de a mit kértek, a város azt is megtagadta s így mindezekhez nem járul egy garassal sem.

Megtagadták a tisztelt spiszburger urak a lóvásárrendező-bizottság által kért mérsékelt áru lakásokat is . . .

Pedig hát mindezekből a dolgokból,

nem azok az értünk érdeklődő tényezők huznak ám hasznot, hanem csakis a város.

Mert emelkedik, lakossága szaporodik; üzlete, kereskedelme, ipara fejlődik mindebből a mi áldozni kész civiseink zsebébe megy a haszon; akik azonban felette serények eltagadni a jövedelmi és tőkepénz adó tárgyalásoknál a jövedelmeket és ezt a „misera plebs contribuens” nyakába sózni.

Valóban szép idealizmus, szép „nagyzolás” és szép lelkesedés a közérdekben . . . de kétségtelenül pompás „mérleg a derék számító urak könyveiben.”

Am a példák előttünk fekszenek, helyes igazságos és kötelező dolog, hogy azon befektetések ellen, miket mások a város közjavára tesznek, nem szabad csak nyitott marokkal zsebrevágni a hasznot; azért v a l a m i t vissza is kell adni.

A haladásért buzgolkodók ne tagadják el az adóikat, majd lesszáll a „szegénység” pótdadója és lehet vasutat segélyezni, aszfaltozni, meg . . . ez az ő ujjab kitérésük és aspirációjrk: p o r n é l k ü l i utezán is járn.

De ne kívánják ezt az idegenek és a szegénység pénzén!

Szükségesnek látjuk ezen mai áramlat ellen azt, hogy városunk hivatott polgárai és valóban tekintélyes elemei valljanak szolidaritást és tegyenek meg arra nézve minden szükségeset, hogy városunk fejlődése ezen merev negáció miatt meg ne akadjon.

— Dr. Szaplanczay Manó megyei főorvos egy hivatalos jelentést bocsátott ki a somogy megyei egészségi viszonyokról az elmúlt 1894. évet illetőleg. A jelentés magában foglalja a különböző fertőző és más betegségek számszerű kimutatását, a betegségek lefolyását, megtudjuk belőle, hogy a megyében az elmúlt évben 59 orvos, 7 sebész, 34 gyógyszerész és 72 szülésznő működött. Kimutatja a jelentés a kaposvári és marczali kórházak

T Á R C Z A.

Tavaszi.

Szalay Fruzina Úrnő Ő Nagyságának legmélyebb hódolattal ajánlva.

I.

Él a rónaság a tó az erdő . . .
Olyan minden mintha most teremne.
És beszélget miriád lakója
Mintha társalogna édelegne . . .
Lehallott az ő levél a fákról;
Uj rügy bimbó levél jön helyébe . . .
Én miként ő emlék-szobor állok
Ilyen édes új lét körzetébe . . .

II.

Rózsás szőnyegzet terül az égen
A keletnek nyitott ajtajában,
És kilép az égkirály a szép nap
Gyémánt fényű bájos csillogásban,
Villanyként löveli szét világát . . .
Szétfoszlik az éji felleg fátyol
Él a nap-mosolya, úgy tűnik fel,
Csókolózik az egész világgal

III.

Mintha minden drága kincs igaz gyöngy
Mint ragyogvány egyesítve volna —
Napnak e varázsba ju uszálya
Szürke földünk fölött szét oszolna.

Olyan ékes; nekem úgy tűnik fel
Mintha lenne díszített nagy oltár,
Mintha a tavasznak születését
Te Deumban zengené a dal ár.

IV.

Olyan égi érzet hív öröm kéjt
Zeng e nagy dalegyetem zenéje,
S mint ha minden angyal énekelne:
Andalítón kedves zengeménye
Elbűvölten halgatom nemével
Egy sajátos éji ámulatnak
Bámatos szívem nem érti; lelke
Sejti, hogy így csak mennyben dalolnak.

V.

Hölgy! mit érzel ilyenkor ha látod
Ünnepelni ezt a nagy világot!?
Melyen az ő alkotó erő mind
Egy reménydus szerelemben árad?
Kedvesidre nézel, és szemedben
Kéjt ragyognak örömköny csillámok —
Van szerelmed reményed és vágyad,
Boldogságod! . . . én szoborként állok!!

VI.

Elmerengve állok és figyelmem
Dallamok báj zengzetébe mélyed,
Árva lelke, mint az alvajáró
Mallam szép emlékhözűbe téved . . .
Ott találja elvesztett hitének
Szerebminék sírba tett virágát!
Nagy reményeit temetve, ő ennek
Sirján csalódása éjszakáját! . . . —

VII.

Zeng a dal, a dalosok zenécske
Házi fecske, csalogány, pacsirta.
Zenéjük olyan utánozhatatlan . . .
Mert kőtűjt az ur Isten irta
Ba, öröm, keserv, sírás, szilaj kedv
Zeng kedvesen a harmoniában
Lelkem ébred, ámul, elmerengve
Olvad át a bűvös áriába —

VIII.

Házi fecske tavasz kis zenésze
Jelentékeny a te öltözéked.
Árva lelke tiszta érzetével
Hív barátjaul avat ma téged
Ártatlanság melleden a hó szín;
Páros állad jelzi a szerelmet?
És a gyász mi szárnyadon sötétlik
Árny képi szívem! s benn a gyötrelmet!

IX.

Mért sir édes ajkidon a dallam
Tán elhall szived szerelmet vágya;?
És azért zokog a méla hangban
Árva léted boldogsági vágya? —
Sirj! szabadban társad körében
Veszteséged elfogad feledni (?)
Lelsz barátot, tán utóbb szerelmet . . . (?)
Tépett szívem sohsem fog szeretni!!

X.

Mit csevegsz te kis dalos barátom
A tavasznak ismert dal színésze,

betegforgalmát. Állandó járványkórház 86 községben van. A halálozási arány, az elmúlt évben kedvezőbb volt az előtteknél, mert míg 1892-ben elhalt 11418 egyén, vagyis az összlakosság 3 1/2 százaléka, 1893-ban 8558, egyén vagyis 2 1/2 százaléka, addig 1894-ben 7958 halt el vagyis a megye 326935 lakosának 2.4 százaléka.

Lapunk szűk tere nem engedi, hogy a jelentéssel egészen részletesen foglalkozzunk csak még annyit említettünk fel, hogy a jelentés fényesen bizonyítja mily dicséretes buzgalommal és lelkiismerettel felelnek meg a hatósági személyek feladatuknak a közegészségügy terén. Ajánljuk a nagy szorgalommal kidolgozott könyvalaku jelentést az érdeklődők figyelmébe.

A dalárda hangversenye.

F. hó 20-án szombaton este mutatta be magát a csak nem régen alakult dalárda egy önálló hangversenyben. Teljes odaadó buzgalommal készültek a premiérre, az elnök Ujváry apát-plebános maga is eljárt a próbákra, buzdította a derék dalárdistákat a tenoristáknak vállait veregette, a basszistákra mosolygott, a baritonistákra nyájasan kacsintgatott, Kerszt Frigyes karmesternek pedig minden egyes alkalommal megelégedését fejezte ki meleg kézszoritások és valódi egyiptomi cigaretták kíséretében (A karnagy ur szenvedélyes cigarettázó!) Tovább folytak a lelkiismeretes gondos próbák, a karnagy ur mindig két csésze teával többet fogyasztott a rendesnél, valóságos tüzzel dirigált, egy-egy hamis hang bűnös gazdjára oly szigorúan nézett, hogy az első tenorista hangja ijedtében rögtön mély bassusra változott. Ezer szerencse, hogy szombatira visszanyerte teljes csengő hangját, és így egész nyugodtan néztek a döntő este elé, mert már jó előre kiszivárgott, hogy a közönség nagyon érdeklődik a hangverseny iránt és sokan lesznek. Mi kell több a dalárdistáknak? „Sokan lesznek!” Többet ér két szó hat üveg pezsgőnél. Elérkezett a szombat este. Nagyszámu díszes közönség volt jelen, az elnök apát ur jóságos szeretettel néz végig a szép hölgykoszorun, az urakon, az ő éneklő báránycsapatán a dalárdistákon, a közreműködő báránycsapatán egy mint a két szép fiatal leányon, és a két aron, midőn pedig a főbáránycsapat karnagy a dirigáló pálczával a podiumra lépett, egyszerre elhalgatott a susogás, és feszült figyelemmel élvezték az első számot. Általános tetszés kifejezése minden arcon, viharos tapsok, az apát ur örömtől sugárzó arczán és ragyogó szemekkel cseveg szép szomszédnőjével, a karnagy ur boldog mosolylyal hajlong, a dalárdisták büszkén kifeszített mellél, fölemelt fővel lépnek le. A többi számok is mind sikerültek voltak. Maga a hangverseny lefolyása következő volt:

Ünnepi induló Jaksch F. től. A klasszikusan szép indulót két kitűnő zongoristánk Müller Nándor és Kerszt Frigyes urak adták elő az új Schneider féle hangverseny zongorán, érvényre emelvén a szép mű minden egyes árnyalatát. Zajosan megtapsolták őket. Utána a dalárda kurucz dalokat énekelt kifogástalanul szép praecisítással, meglátszott minden egyes darabon a sok gondos próba. Dicséretükre

*Tán a szép nap lenyugvásáról, mely
Az ég homályával olvad össze? . . .
Kurta éj után a bíbor korány
Szébben ragyog, büvbösebb lesz fénye . . .
Boldog lész te, repkedhetsz, dalolhatsz,
Árva lelkennek nincs új reménye.*

XI.

*Mennyi bimbó, nyílt virág van itten . . .
Mind szeretetnek ujon szülöttje: . . .
Mind örülni látszik életének,
Oh! csak én nem — sorsnak üldözöttje.
Hölgy! talán ha téged ismernének
Rám a kedv szelíd galambja szállna?
Látva téged, s hallgatva beszédet . . .
Bus lekem vigasztalást találna!?*

XII.

*S még a fecske, csalogány dalolgat
Hold es csillagok magasban énekel:
Fel sikolt a fájdalom tüzeiben
Kárhozott szívem kimerzetének —
Fájdalmamban nem épen szerelmem
Sír lekem és vesztén volt hitének!! —
Gy édes multat' s jövőt siratja!
S árva sorsát hazám jelenének!!!*

Nagy Jant.

válík az öszhang, igen sok szép hanganyagot hallottunk. Előadták még a Gaal féle „Barcarollát” is (Sankta Lucia) szintoly jó előadásban. A hálás közönség élénk tapsokkal jutalmazta a derék dalárdistákat és buzgó karnagyukat, minden egyes számot megismételték.

A műsor 3 és 7 pontját Révi Aurélia kisasszony éneke képezte, ki Mozart „Varázsfuolájából” adott elő egy zeneileg nagyon szép és néhez dallamot. A kisasszonynak finom iskolázott hangja van, pianói nagyon kellemesek és édesek a felsőbb hangok is szépek, csengők, előadási modora finom és diszkrét. A szünni nem akaró zajos tapsokra műsorát még néhány szép dallal megtoldotta.

Szilárdffy Elvira kisasszony czimbalmon adott elő néhány szép magyar dalt, szép technikával, mély érzéssel, meglátszik a kisasszony játékán, hogy Allaga iskolájának növendéke, teljesen urálja hangszerét. Élénk tetszésnyilvánítások, ujjazásokra előadta még Schubert „Ständchen”-ét.

A műsort Pete Lajos ur zárta be zongorán előadott magyar nótákkal. Ismerjük Pete ur kitűnő zongorajátékát, de ma este valóságos brilirozzott.

Egészen felvillanyozta a közönséget. Hogy volt?! Hogy volt?! Ujra! Engedelmeskedett is az udvarias dilettans és még egy pár tüzes csárdást adott elő. Ezzel véget ért a dalárda minden tekintetben sikerült első hangversenye.

A siker orozslánrésze Kerszt Frigyes karnagyot illeti, ki teljes odaadással, buzgalommal tanítja a dalárdistákat. Ő állította össze a szép változatos műsort is. De dicséret illeti a dalárda egész tisztikarát és működő tagjait is, mert megmutatták, hogy ily rövid idő alatt képesek voltak egy élvezetes hangversenyt rendezni.

Sz—ó.

Agrarismus és Plutocrazia.*)

Modern két szó. És így a papiroson mily szépen megfér egymás mellett. Lássuk hogyan férnek el egymás mellett gyakorlatilag.

Az agrarista, vagy is a földbirtokos, földmivés és a föld megmunkálásából élő osztály, dolgozik izzad, szántja veti a földet, azon reményben, hogy fáradozásainak gyümölcsét le is aratja, és ennek napi szükségletein felül mutatkozó részét mezőgazdaságának előmozdítására fordítja azon reményben, hogy ezen beruházás jövő évben már jobb eredménnyel fogja őt jutalmazni. És ezen számítása helyes, de hogy a számítás ne csaljon, kell hogy azon befektetésre szánt, megtakarított föllesz csakugyan a föld elvont erejének pótlására adassék vissza, ne pedig valamely idegen pénz-tárba szivárogojon k a m a t vagy t u z - j é g b i z t o s í t á s c i m é n , mert ezen czimű kiadások a földbe soha sem térnek vissza; nem csak: hanem össze halmozódván, a földnek, a földbirtokosnak és közvetlenül a földmivelési munka után első napzamosnak, és a földbirtokos és földmunkás jöletétől függő kis iparosnak természetes ellensége lesz.

Hogyan?

Ott vannak a telekkönyvek, ezek elég szomoruan mutatják, hogy a különféle nevű pénzintézetek, melyek között igen jelentékeny szerepet játszanak a részvényekre alapított t u z - j é g b i z t o s í t á s i i n t é z e t e k . — felvirágzása, mily inséges helyzetbe vitte az ingatlan birtokok tulajdonosait.

A földtulajdonosa ma már csak kivételesen van azon helyzetben hogy földjének javítására gondolhasson, mert jövedelmét fölemészti az adó, biztosítási díjak és a kamatok.

Innét következik hogy a mezőgazda nem képes a legszükségesebb munkát sem végezni vagy végeztetni és már ugy is inséges helyzete a rosz, hiányos vagy elkéselt munka miatt bekövetkezett silányabb termés következtében, évről évre inségesebb lesz; a mezei munkára váró 1,300000 ember pedig családjával együtt éhezik.

És a zöld asztalok körül ülő theoretikusok nem találják meg a szocialismus okát?

Nem találják meg a mezőgazdaság romlásának okát? Nem látják? nem tudják, hogy a plutocrazia mit dolgozik?

Hejh! azok a részvények!

A plutocrazia, a pénzuralom, az internacionális tüke nem ismer földet, sem országot sem hazát sem nemzetgazdaságot, csak önmagát ismeri és a pénz melylyel magát ugyszólva azonosítja, egy helyen csak addig tartózkodik a mig az üzlet jól megy, ha nem megy akkor megy ő jobb hazába, a hol valami újabb üzletet — talán valami agrár bank név alatt, lehet gründolni, — persze részvényekre.

Hogy ezen részvénytársaságok alakult pénzintézetek érdeke a mezőgazdaság érdekeivel határozott ellentétben áll; az bizonyos és kézzel fog-

*) Egy helybéli közgazdasági író tollából vesszük ezen cikket, kinek nézeteivel azonban nem értünk egyet. A cikkre alkalmilag vissza térünk . . . a szerk.

ható, mert hiszen a részvényesek nem agraristák, nem földmivésesek hanem plutokraták, kik üzletek után mentől nagyobb o s z t a l é k o t várnak évenként s nem törődnek avval, hogy osztalékok a földmivés nép utolsóitól sokszor kölcsönként krajczárjaiból került ki.

A plutocrazia tehát az agrarizmussal soha össze nem férhet, mert érdekei és működése egyenesen az agrár érdekek ellen és a földmivelés és ipar megrontására irányulnak, mert csak ezek romjain virágozhatnak.

A plutocrazia a társadalmon kívül helyezkedett el, oda hová a társadalom törvényeinek keze sen ér el; pénze hatalmával vezeti a kormányokat és a törvényhozásokat, dictál magának külön törvényt — kereskedelmi törvényt, — és ezt úgy hajtja végre a hogyan neki használ.

És vajjon számára nézve mily nagy ezen pénz despoták száma? A statistika felel rá: fél per c z e n t j e magyarország népességének. Két száz emberre egy. És ez az egy ember képes kétszázat letiporni? Igen, ha nem védekezünk, mert neki magának van kétszáz keze melylyel ellenünk dolgozik.

Jelentékeny szerepet játszanak a plutocrazia nagyszabásu fent leirt operatióinak előkészítésében a tűz- és jégkárak elleni biztosító intézetek, melyek részvényeken alapulnak; ezek az üttörők, lassan fejk az erszényt. Ezek nem adnak kölcsön, de azért a felek mégis adósok, és adósságukat minden évben lefizetik, de azért még is adósok maradnak a jövő évre, majd azt is lefizetik hiszen nem sok az egész; 10—20 frt. mi az?

Azonban egyszer megtörténik, hogy az a 20 forint a mit holnap kellene fizetni, nincs kéznél — hja! hát kölcsön kell kérni, és megvan az első bekebelezés a telekkönyvben, és kivan törve az első rés a kerítésen; ezt már könnyű akkorára nagyítani hogy valami hitelbank be férjen rajta.

A biztosító társaságnak azonban nem az a célja hogy ő előmunkása legyen egy másik pénzintézetnek; nála a cél szinte ő maga. Meg elégszik 20 forinttal is ha többet nem kap.

E lapok hasábjain már rá mutattam hogy ezen csekélyke biztosítási díjak oly óriási összegű növik ki magukat, hogy annak nagyságában rá ismerhetünk a mezőgazdaság és ezzel egyébkü ipar el szegényedésének fő kuforrására, kiinduló okára.

Nem elég a mezőgazdaság valóságos helyzete fölött tanácskozni, és az ebből kifolyó socialis kérdések fölött nemzetgazdasági dissertatiókat tartani és megállapodni abban hogy bizony nagy baj van; a mezőgazdaság és ipar az örvény felé rohannak, a socialis kérdés is a nyakunkon, de hát mit tehetünk? a kormány, az álljon elő, adjon a socialistáknak valami munkát, vagy készítsen törvényjavaslatot a telepítésekre. Ez mind semmi.

A socialis mozgalmak és az ipar pangásának oka a mezőgazdaság miseriájából ered, tehát a mezőgazdaság miseriája orvosolandó, de minthogy ez is még csak épen olyan okozat mint socialis kérdés, mindkettőnek akár pedig már a részvényeken alakult biztosító társaságok káros működésében felismertük: meg kell ezen okot szüntetni, meg kell szüntetni a részvénybiztosító társaságokat.

Alakuljon minden megyében önbiztosítási szövetkezet, vagy ha ez, bizonyos okoknál fogva, létre nem jöhet: ott van a marad nem csak megalakult, hanem naponként gyarapodó és jótékonyan ható működése folytán mindinkább terjedő Magyar Kölcsönös Biztosítási Szövetkezet A most fennálló biztosítási intézetek megszüntetésére semmi sem kell más, mint hogy, nem hozzájuk megyünk biztosítani, hanem a Magyar kölcsönösbiztosítási szövetkezetekhez.

A biztosító intézeteknek több évi biztosítás esetében adott díjváltók a kir. curia döntvénye szerint nem perelhetők, tehát a kötvényt mindenkor be lehet szüntetni.

A Magyar Kölcsönösbiztosítási Szövetkezet pénztárába befizetett díjak a károk kifizetése után a biztosító felek tulajdona maradnak.

A szövetkezet kifizeti ugyan az esetleges károkat, de hogy a károk kifizetése után is mennyi közös nyereségre számíthatnak a Magyar Kölcsönösbiztosító szövetkezet körül tömörülő biztosító felek, azt könnyen megítélhetik abból, hogy egy biztosító társaság részvényei, melyekre az illető részvényes a biztosító társaság alakulásakor 315 forintot fizetett — ez volt névértéke a részvény papiroknak, — ma a biztosítási társaság hirdetése szerint 3550 forintot érnek, sőt ha megtekintjük a börze árfolyamot ott 4000 forintot találunk; üzleti tőkéje ezen biztosítási társaságnak alakulása óta eredeti 3.150.000 forintról 36.850.000 forintra emelkedet.

Ezen óriási összeg mind az ingatlan birtokból szivárgott ki, és ezen óriási összeg a mezőgazdaságtól, sőt a nemzetgazdaságtól, örökre elveszett, ezen halom pénz tetején ott ül a pénzdespota, hogy a mezőgazdaság ellen folytatott harcot tovább intézze.

Részint hogy ezt legyőzzük, részint pedig, hogy magunkat a végromlástól megmentsük, sies-

sünk me
sítási sz
ratunk u
tovább e
tási díjai
ségek
tárába n
gazdaság
tartottuk
kezeti pé
nevezhet
osztaléka
a földböl
térnek v
Egy
bankoktö
uj, és ho
dogtáná
Mer
sítótól!

K

E

Azt
tem mag
után? E
csak jó
sütött, m
meretlen
elnézó is
Sze
rendező
teg lesze
tam voln
gig futó
égett az
lesznek
tündötm
voltam
nyolezko

jött rend

híntóba.

fogakal.
szörnyü
tam. Im
számlálg
vitték a
A mollba
san. —
szólt a k
állott s r
Az egyik
kőn. Jaj
bók. Akk
Bel
diszes el

Az
oda, han
sarokban
fejü ka

A r
dező. Ka
Tapssal
szerre fe
Eleinte r
második
fesztelen
nyújtotta
Négyszer
vissza a
A
gratulál
Egy
ba, lehur
az a ked
részegitő

We is
kir. 44.
osztott s
meresül
nyilv
szados

április 1
kötött ér

sünk menedéket keresni a Magyar kölcsönösbiztosítási szövetkezetenél, — tömörüljünk, legyen akaratunk úgy mint érdekeink közös, ne hízaljunk tovább ellenségeinket, hanem rakjuk össze biztosítási díjainkat a szövetkezet pénztárába, akkor ellenségeink önként elpusztulnak, szövetkezetünk pénztárába milliók gyűlhetnek össze, s míg egy felől gazdaságunkat a tűz- és jégkárok ellen biztosítva tartottuk, más felől gyűjtöttünk össze közös szövetkezeti pénztárunkba egy oly pénzüsszeget melyet nevezhetünk a g r á b a n k n a k; melynek kamatosztalékait nem lesik részvényesek, ezen agrárbank a földből született, kamatai a föld gyámolítására térnek vissza, ezt nevezhetjük agrárbanknak.

Egy részvényekre alapított agrárbank a többi, bankoktól csak abban különböznék, hogy a neve új, és hogy talán kizárólagosan az agrarismust boldogítaná újabb szerszámokkal.

Ments meg uram minket egy újabb invasiótól!

KARCZOLATOK.

Első hangversenyem.

Azt kérdezed kedves Malvin, miképpen éreztem magam első hangversenyem előtt, alatt és után? Biz az kedvesem mindenféle érzés volt, csak jó nem. Daczára, hogy a júliusi nap melegen sütött, mégis fáztam; hogyis ne, mikor a nagy ismeretlen közönségnek kellett játszanom s nem az elnéző ismerősöknek.

Szerettem volna a koncert előtti napon a rendezőknek megüzenni, hogy holnap biztosan beteg leszek; váltólázam lesz; talán nem is mondtam volna azzal nagy hyperbolát, mert ugyan végig futott rajtam a hideg, máskor meg csak úgy égett az arczom. De hát nem lehetett. Vajjon kik lesznek ott, tapsolnak-e? Ki vezet az emelvényre, tünődtem folytonosan magamban. Már 5 órára kész voltam a toilettimmal, pedig a kocsi csak fél nyolczkor jött értem.

— Mehetünk, nagysám? — kérde az értem jött rendező — felsegítve anyámat s engem a hintóba.

— Igen, de talán korán lesz még.

— Trémázik-e kisasszony?

— Ah! Abszolute nem — mondám vaczogó fogakkal. — Csak nem is rukkolok ki, hogy biz szörnyű módon félek. Az uton egy szót sem szóltam. Imádkozni akartam, nem ment. Az ujjamon számlálgattam, hogy hány darabot is játszom. Ki vitték a holttestet... D mollban, a Cserebogár A mollban van, — szóltam véletlenül félíg hangosan. — Nyáron a fákon tartózkodik a bestia — szólt a különben gazdász rendező. A kocsi megállott s négy fehérszalagos fiatal ember ugrott oda. Az egyik karját nyújtotta s mentünk fel a lépcsőköre. Jaj de jól néz ki, sugta lassan. Hízeltgett a bók. Akkor örültem neki.

Beléptünk a terembe, mely már telve volt diszes elite közönséggel.

— Nem fél? — kérdeék többen.

— Nem — szóltam határozottan.

Az első szám kezdetét vette; nem figyeltem oda, hanem szétnéztem a jelen voltak között. Egy sarokban ott feszengett a te referensed, a dinnye-fejű kadet is.

A második szám végeztével elem áll a rendező. Karját nyújtotta s felleveztetett az emelvényre. Tapssal fogadtak. Szivdobogva ültem le; egyszerre feltűnt a sok czikker, lorgnet és látszó; nagy szolgálatot tett volna egy szinpadí súlyesztő. Eleinte reszkettett a verő a kezemben; de már a második darabot biztosan játszottam. Később már fesztelenül éreztem magam. Egy gyönyörű csokrot nyújtottak át s a kedves, jó közönség tapsolt hozzá. Négyeszer kellett megújraoznom. Boldogan tértem vissza a csokorral helyemre.

A hangverseny végeztével mindenki sietett gratulálni s én boldogan fogadtam azokat.

Egy szép emlékekkel szivemben ültem a kocsi-ba, lehunytam szemem és előttem volt a terem, az a kedves jó közönség és filembe csengett a részegítő éljen, a taps.

Szilárdffy Elvira.

H I R E K.

— **Katonai kitüntetés.** Ó Felső Weisenthal Herman Kaposvárot állomásozó es. és kir. 44. gy-ezr. hadkiegészítő parancsnoksághoz beosztott századosnak hosszas buzgó szolgálatai elismerésül legfelsőbb megelégedését nyilvánította. Szivből üdvözljük a derék százados urat.

— **A somogymegyei evang. egyház** lelkesi kara április 17-én Nagy-Kanizsán papi gyónással egybekötött értekezletet tartott, melyen a körnek összes

tagjai egynek kivételével megjelentek. Az értekezleten Németh Pál egyházmegyei esperes, a kör elnöke elnökölt, ki az értekezlet folyama alatt „Pénz és jellem” czim alatt igen érdekfeszítő, tartalomdus felolvasást tartott, melyben meggyőzően adta elő, hogy „a pénz jellem nélkül nem boldogít.” A jelenlévők a tudos felolvasót érdemileg lelkesen megélt-jenezték a szép munkáért. — A papi gyónás után az értekezleten résztvevők kedélyes közönségre gyülekeztek a Korona szálloda éttermébe.

— **A tanfelügyelőség** f. hó 24-től kezdve Honvéd utca 8. számú házba tette át hivatalos helyiségét.

— **Somogymegye monografiája.** A Magyarország vármegyéi és városai cz. vállalat Somogymegyéhez 4000 -ftt segélyért folyamodott. E napokban tárgyalta a kérvényt az állandó választmány, mely gyűlésen Tallian főispán, indítványára a kérvényt jelentéstétel végett egy külön bizottságnak adta ki.

— **Somogyi szintársulata** N.-Kanizsán husvét vasárnap kezdte meg előadásait. Megnyitó előadásul „Felhő Klári” került színre, melyet követett a „Madarász,” „Dolovai nábob leánya,” „Szultán” a szimszerepben Hevesi Jankával, Roxelane Kaposi Józsa, „Három testőr” a nálunk is ismert szereposztással, új volt Mészáros Lajos Rátky szerkesztő szerepében és preimere gyanánt „Bernardo Montilla” melyben Balog Étel Peterdi és Mészáros tüntek ki. Színrekerültek még a „Peleskei nótárius, Sárka csikó, A nagymama és A kis alamuszi.” A kanizsaiak a társulattal eddig nagyon meg vannak elégedve.

— **Kossuth Ferenc és a zsidók.** A dombovári kereskedelmi kaszinó zsidó ifjúsága Kossuth Ferencet megválasztása alkalmával üdvözölte. Kossuth egy szép köszönő levélben válaszolt, melyben főképen hangsúlyozta a zsidók minden időben minden viszonyok közt tanusított hazafiságát.

— **A csurgói tanítóképezde** ügyében a vallás-és közokt. miniszter e napokban tudatta Somogymegye tanfelügyelőjével, hogy szükségesnek tartja a csurgói képezdénél az internatus (bentlakás) elrendelését s utasítja a tanfelügyelőt, hogy az iránt magát egyrészt Csurgó nagyközséggel másrészt Somogymegye közönségével a költségek fedezése ügyében érintkezésbe tegye. Megjegyezzük, hogy az internatuson kívül téli tornahelyiségről is van szó, maga az internatus pedig a növendékek hálótermein kívül magában involválja az összes köztartási helyiségeket, igazgatói segédtanári stb. lakásokat.

— **Szaporodnak a nazarénusok.** A nazarénus vallás hívei mindig jobban és jobban szaporodnak Somogymegyében; a múlt években Magyar- és Német-Lad községekben tértek át nazarénus vallásra tömegesen az emberek, most pedig — mint értesülünk — Kötsén akadt hívőkre s az ottani lutheranusok közül sokan térnek át az új vallásra.

— **Uj szivarok.** Uj szivarok hozatnak a jövő hónap kezdetével forgalomba. Az új szivarok ára 6 kr. lesz, alakjuk pedig olyan mint az operasé. Ha az alakjuk másféle lenne, és az ízük lenne olyan, mint az operasé, az sokkal jobb lenne.

— **A boglári kaszinó bál** a Balaton vidék egyik kedves tavaszi mulatsága szokott lenni minden évben. Az e hó 17-én megtartott tánczest kedélyesség jökekv s fesztelenség dolgában mesze túlhaladta az előző évek báljait. Ott láttuk Erdős Jenőné, Hanny Imréné, Herc Miksáné, Frank Henrikné, Frank Miksáné, Körmendy Józsefné, Körmendy Lajosné, Lövensohn Jakabné Marton Vilmosné, Mentler Károlyné Rothschildné, Schvarcenberg Józsefné, Singer Mórné Wilhelm Vilmosné stb. asszonyokat. Frank Malvin, Fischl Klótild, Hanny Agáta és Jetta, Hoffmann Gizella, Hollósi Irén, Körmendy Aranka és Böske, Körmendy Elvira és Szeréna, Lövensohn Rózsika, Schvarcenberg Janka stb. kisasszonyokat.

— **Mükedvelői előadás Szegzárdon.** Az „Egyesült Szegzárd-Tolnamegyei Nőegylet” husvét hétfőjén tartotta meg a „Szegzárd Szálló” nagytermében tánczszal egybekötött mükedvelői előadását. A közönség szép számmal jelent meg s élvezettel hallgatta végig az ügyes mükedvelők szabatos előadását s a szereplőket, kik mindannyian derekasan megállották helyüket, kitüntető tapsviharral ajándékozták meg. Nyolcz óra után „Faltövében” című egy felvonásos vigjátékkal nyitották meg a választékos műsort, melyet „A szerenade” monolog követte Kron Matild k. a. pompás előadásában. Papp Józsefné urnő Heltai Jenő „A bakfisch” monologját adta elő s végül a „Balkirálynő” vigjátékkal zárták be a nagy élvezetet nyújtó programot. Az előadás után táncz következett. Az első négyest 28 pár tánczolta.

— **A polgári házassági jog életbeléptése.** Az új házassági jog életbeléptetéséül a törvény december 18-át üzte ki utolsó határidőül. Természetes, hogy mértékadó körökben nem kívánják ezt a terminust halogatni, ami különben is csak új törvény segedelmével volna lehetséges. Ellenkezőleg arra törekzenek, hogy ezt e határidőt lehetőleg megrövidítsék, hogy az állami anyakönyvek behozatalát nagy gyorsasággal követhesse a polgári házasságkötés;

ezért az előkészületek gyorsítására megtették a szükséges összes intézkedéseket és alapos a remény, hogy az új házassági jog, jóval az említett utolsó terminus előtt, nov. 1-én életbe lép.

— **A Balaton hajó.** A „Kelén” és „Helka” csavargózások új kazánát kapnak, miután a régi kazán nagyon megrongálódott. Az új kazánok ma érkeztek meg Siófokra s felállításuk után megkezdődik a közlekedés Siófok-Bfüred között. Ez évben élénk szezon lesz ugy B.-Füreden, mint Siófokon, már eddig mintegy 150, 160 lakás ki van adva.

— **Kerékpározó tartalékosok figyelmébe.** A hadügyminiszterium egyik legutóbbi rendelete szerint az őszi hadgyakorlatokra bevonuló tartalékos tisztek és legénység egy része a gyakorlatokat kerékpár szolgálattal teljesíthetik. Kik ezen szolgálatot kívánják teljesíteni június 10-ig jelentkezhetnek hadkiegészítő parancsnokságuknál. A gépet tartoznak magukkal hozni melynek használatáért a kincstár 20 frt díjat fizet.

— **Virágnyelv.** Egy fiatal ember a virágnyelvre oktatja asztali szomszédját. A kisasszony áhitatosan hallgatja: Hát most már tudja a virágnyelvet Elluska? — Oh, igen. — Hát ismétlje a mit mondtam. — Az ibolya a szerénység, a piros rózsá a szerelem, a tulipán a kevélység. — De Elluska maga megfelelkezik az elsőről, a liliomról, az ártatlanságról... — Hja kérem, nem tudok mindent megtartani.

— **A mit a nők nem tudnak.** Az asszony tudja hogy milyen hibái vannak a barátjának s milyen erényei vannak a barátjáné férjének. Minden barátjánéről tudja hogy hány esztendő s minden leányról, hogy miért nem kapott férjet. Tudja, hogy mit főz a szomszédja s hogyan kellene nevelni a másók gyermekeit. Tudja, hogy előtte való nap hány darab cukor volt a tartóban s a legidősebb gyermek mely napon kapta az első fogát, de nem tudja, — hol vannak a kulcsai.

— **Gyanus hasonlat.** X. kisasszony még csak 16 éves és sehogy sem szokott még hozzá a szoros fűzéshez. Igy történt azután, hogy a minap hírtelen rosszul lett és csaknem elájult. Rögön eljött a hívták hozzá az orvost, a ki mindenekelőtt a fűzőt akarta eltávolítani. A leánya azonban sehogysem akarta ezt megtenni. — Ugyan kis lányom, szólt a mama, ne légy már olyan gyermekes. Csak vetkőzzél le bátran; az orvos olyan, mint a gyóntató.

— **Uj papír pénz.** Tudvalevőleg az államjegyeket u. m. az 1, 5 és 50 frtos papírpénzeket, a koronaérték behozatala miatt lassankét véglegesen be fogják vonni. Az egyforintosok helyett nem lesz megfelelő értékű papíros pénz, valamint az 50 forintosok helyett sem, csupán az öt forintosok helyett lesznek papír 10 koronások, melyek iránt az alkudozások már folynak a magyar és osztrák kormány közt. Ezeket a papírpénzeket nem az osztrák-magyar bank, hanem a két állam pénzügyministeriei fogják kiadni, fundálva lesznek s ugyanoly jelleggel bírnak majd, mint a németországi pénztári jegyek. Az új 10 koronás papírpénz — hir szerint — már július 1-én forgalomba lesz hozva.

C S A R N O K.

Séták a szabadban.

Csodás jelenség az év első születte, Amerre lép áldás, derü kél mögötte, Besugároz mindent arca rózsás pirja, A nagy mindenséget örömeke hívja Éled mosolyától erdő, hegység, róma, Mintha benne gyógyír, enyhe balzsam volna.

Még csak a sziklatömb néz alá zordonan, Kétkedve tár keblet a hívó öröme, Hejh, mert hány hozott rá várt öröm fejében Szomorú csalódást, vész, mely zuha, törte, De majd ott sem enged, s hőbben szórva csókját Azoknak is fakaszt nehány sziklarózsát.

Én is oda jutok hol a sziklák állnak: Nem hiszek egy könnyen a remény szavának. Hol van az a boldog, csillogó időkor, Midőn pezsgő kedvel, bizva, ihletetlen Örömei elé én is úgy siettem, Mint a vig szeszéllyel futkározó csermely, Amint szelid rónán, játszi csókdósás közt Kihámezti utja hosszút nefelejtess, Az ifju kedéllyel boldogan, miként a Bizalommal kelyhet nyitó kis virágok, S ajkamon a mosoly ártatlan derije, Mint a tavasznapé deritve sugárzott... Mint álomkép tün föl már a messzeségben Föl merül, meg elvész a multak ködében.

De még azért nem főd zordon ridegségek Olvadhallan kérge, mint ráfagyott réteg, Keblemben is hoz még bimból néha napján A szelid örömek fülhuló sarja

Ha a kedély mélyebb rétegébe hatva
 Azt a keskeny termőt benne fölmutatta,
 Amít még a vihar le nem szántott róla.
 Bárha zöldje nem dús, bárha színe halvány,
 Eredete s egész létezése talány
 Még virág, habár csak halvány sziklázósa.

Sz. II.

Kamilla.

Írta: Huszár Dezső.

... Egy gazdag nagybátyám halt meg a napokban, a kit különöz, excentrikus viselkedése és magabizarkozottsága miatt családunkban általánosan csak — jegesmedvének hívtak... A gazdag nagybácsi oly visszavonultan élte le az agglégység egyhangu napjait, hogy mindig meghiusult a szegényebb rokonok közeledési kísérlete.

Különöz voltát legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy összes vagyonát a — rokonság legnagyobb bánatára — különféle jótékonycélokra hagyta; egyedül én voltam az a szerencsés, a kinek egy kis díófa-dobozt hagyományozott az öreg ur. Mikor azt ünnepélyesen felbontottuk, legnagyobb épülésünkre egy megsárgult s általa teleirt füzetet találtunk benne.

En, mint szenvedélyes archeológus és „kezdő irodalmár“, nem osztozom a többiek nézetében, a kik a nagybácsit egész leplezetlenül — vén szárnak neveztek, hanem örömmel fogtam az érdekesnek ígérkező füzetek olvasásához.

Nyilván az élettörténete van benne megírva! Valóban az volt. Ha érdeklő önöket nyájas olvasóim, olvassuk el együtt egy különöz nagybácsi excentrikus élettörténetét. ...

I. Különöz, csodálatraméltó idők voltak azok! A nemzeti újjászületés korszaka; olyan, a minőt minden ezer évben csak egyszer jegyez fel a történelem. A szabadságharcról szólok, életem történetének rövid leírását onnan kezdem.

Huszonkét éves fiatal ember voltam, mikor a nemzet felébredt hosszantartó álmából, mikor a lángelkű szabadsághős szavára szétörtéte lánczait az óriás. A költő hívó szózata az én lelkemben sem maradt viszhang nélkül: ott hagytam a szülei házat és fegyvert fogtam édes hazánk szabadságáért.

Nem azokat a dicsőséges, örökké emlékeztet csatákat akarom leírni, a melyekben fényes tanujelét adtuk, hogy a magyar szabadságszerető nép, hogy a magyar haza legmegszertőbb fia is csodával határos dolgokra képes, ha szabadsága forog kérdésben; ezekről megemlékezni nincs célom. En csak egy érdekes epizódot, a sok csodás dolog közül még eddig sehol meg nem írt történetet s ezzel kapcsolatban az én életem történetét óhajtom leírni.

A szabadságharc vége felé történt. Akkor már százados voltam és — dicsekvés nélkül legyen mondva — derekasan rászolgáltam a gyors kintúntásra. Egy nagyobb csatározás alkalmával az ellenség sorait vezénylő főtisztvezér félkörül őt halálisan megsebesítenem, mire a jóval nagyobb számú ellenség elkezdett visszavonulni és a mi fellelést katonáink ugyancsak megritkították a menekülő sorait.

Ez időtől fogva nagyobb és fontosabb dolgokat kezdtek reám bízni. Már több kisebb-nagyobb helyiséget mentettem meg bátor csapatommal az ostromló ellenségtől, midőn egy nap maga B. tábornok bízott meg egy igen nehéz feladattal.

— Épp most kaptam értesítést, hogy a k-i erősség körül van véve ellenséggel és a várat már-már kénytelenek lesznek feladni, ha csak mi nem sietünk felmentésére.

Ez nehéz munka lesz, mert hadtestemből három századnál többet nem nélkülözhetek. Mit gondol kapitány ur, képes lesz-e annyi katonával az ellenséget elkergetni?

— Megkísérlem, feleltem, magamat katonásan meghajtván.

— Helyes! Tehát rögtön induljon és az eredményről siessen tudósítani.

Még aznap este elértem a vár alá. Mikor a hegyek mögül kibontakozva megláttam a vár ég felé meredő bástyáit, a nap már régen leáldozott. Egész ideig észrevétlenül jutottunk el; a holdat egy széles, sötét felhő eltakarta, az ellenséges tábor mitsem sejtett a közelgő veszélyből. Az előőrsök álmosan üldögéltek a tüzrakások körül. És ekkor a felhő, mint egy kettészakadt sötét fátyol, lassan kétfelé vált és a nyíláson előtűnt a hold nyájas képe.

Ennél a szép szelid világitásnál mégis csak észrevettek bennünket az előőrsök. Lett aztán ijedelem. Szemekből egyszerre elröppent az álom; ijedten ugráltak fel. Néhány percz múlva az egész tábor fel volt lármázva. Az álmából felvert ellen ség tájékozni sem tudta magát; csak azt látta, hogy minden oldalról körül van véve.

Két óra múlva meg volt tisztítva a vár kör-

nyéke az élő ellenségtől, de annál több feküdt a puha fűben, a vértől azott pázsiton.

Es mikor az egész, dicsőséges munka be volt fejezve, a vár kapui feltáruáltak. A várban összegyűlt lelkes honleányok virágosóval fogadtak bennünket; majd kivált közülük egy szép, sugarasmetű leány, a kinek arcát a lelkesülttség lángja pirosra festette, miközben szépen csengő hangon mondott köszönetet váratlan megjelenésünkért és hősiességünkért. Olyan félelmesen szépségnek, olyan impozánsnak tűnt fel, mikor a várudvar közepén megvilágítva a hold ezüstszínű fényétől, elmondta férfias, okos beszédét, hogy én félelmelem vegyes csodálattal szemléltém.

Majd odalépett egészen hozzám. — Es most engedj, hogy méltó módon megjutalmazalak hősiesség magaviselődet. Olyan jutalmat szántam neked, a melyben még ifjut nem részesítettem.

Azzal szeméit, azokat a szép, beszédes szemeket lehunyva, egy nesztelen csókot lehelt arcomra.

Ekkor láttam, hogy az én tüneményes ismeretlenem „csak“ egy szűzies, ártatlan leány, a ki lángvörös lesz attól az egy csóktól.

Es önkénytelenül lehanyatlottam előtte: megragadtam a kezét és megcsókoltam.

Megkapó romantika, elragadó poezis volt ebben a különöz jelenetben; a körülállók tetszésüknek egész önkénytelenül frenetikus módon adtak nyilvánulást. Eljeneztek, kendőket lobogtattak; végre gyengéd erőszakkal vállukra emeltek és vitték a vár parancsnokához, az ősz Barkóczy Déneshez. Az a meghatottságtól remegve szorított magához. Már ekkor mellette állt az én piruló szép ismeretlenem s az öreg ur büszkén mutatott reá.

— Leányom, Kamilla!

Es ismét köszöntöttük egymást.

... Így ismertem én meg Barkóczy Kamillát, ilyen körülmények közt ismertem meg ifjú szívem a legfőbbesébb érzelmek egyikét: az első szerelmet, (a melyet azonban egy második sohasem követett.)

Mindig szerettem a rendkívülit s az a sajátosság jelenet a hold fényénél épen elég volt az én romantikus lelkütemnek. Pedig az idő legkevésbé sem volt alkalmas ilyen gyengéd érzelmek táplálására, mert — a mint mindjárt látni fogjuk — még csak ezután jutottunk kényes, válságos helyzetbe. Az általános örömmámorban és még tudom is én miféle mámorban egészen elfelejtettem B. tábornokot tudósítani a támadás kimeneteléről.

Mikor aztán a nap ismét leáldozott, azon vettük észre magunkat, hogy körül vagyunk véve ellenséggel. Az elvert, megszalasztott ellenség nagyon zokon vette ezt a tréfát és az egy napi járó földnyire táborozó ellenséges hadtest, a melyet B. tábornok tartott sakkban, egy erős és nagyszámú csapatot küldött a vár ellen. Háromszor annyian lehettek, mint mi; pihent, vitéz katonák, ellenben mi a tegnapi attackban ugyancsak kifáradtuk.

Jól tudtuk, hogy azok a felkelő hajnalra várnak és a reggeli órákban megkezdik az ostromot. A közelgő veszély érzete egészen lehangolta a várbelieket, csak én nem szüntem meg remélni és még valaki.

Barkóczyval, a vár parancsnokával egy félre-eső szobába vonultunk tanácskozni. Természetesen Kamillát sem zártuk ki a haditanácsból s ezt nagyon helyesen tettük, mert ez a rendkívül teremtes végig hallgatta az én tervemet, majd az öreg Barkóczyt és azután megszólalt az ő, behizelgő, lágy csengésű hangján.

— Nem helyeslem a százados ur tervét, mert ha ki is rontanánk a látszólag alvó ellenségre, nem hiszem, hogy azoknak nagy számával épp úgy elbánhatnánk, mint a hogy az tegnap történt. Nem helyeslem kedves atyám tervét sem, mert ha mi nyugodtan bevárjuk a reggelt, nem leszünk képesek az ostromlók erős támadásának sokáig ellentállni. Azért én azt tanácsolnám, küldjünk valakit az új homályában a magyar táborba és kérjünk tőlük gyors segílyt.

Olyan komolyan, olyan okosan beszélt, hogy az öreg elragadtatva bólintgatta a fejét.

— Igaza van a gyerekeknek!

Erre aztán siettem elrontani az öreg ur örömet.

— Nincs egészen igaza a „gyerekeknek.“ Gondoltam már én is erre, de beláttam, hogy az csak utópia. Hogy valaki végig lopozzék az ellenséges sátrak között, észrevétlenül elsurranjon az előőrök mellett, az lehetetlen, az keresztülvihetetlen dolog.

(Folyt. köv.)

Beküldetett.

T. szerkesztő ur!

Gróf Festetics Kálmán urnak, a gyöngyösi majoratus haszonbérőjének egy nemes ténnyéről kívánom becses lapja olvasóit értesíteni.

Nyomatott a „Berzsenyi Dániel könyvnyomdában, Kaposvárott.

A hedrahelyi 1000 lelket is alig számláló ev. ref. egyház az utóbbi negyedszázadban iskoláját, tanítói és papi lakját, egyéb gazdasági épületeit szilárdan, díszesen mind újból építtette.

E mellett a jegyzői lak építési költsége is, a nagyrészt ev. ref. vallásukból álló közszégi lakosokat terhelte.

E sok építkezés az utóbbi 25 év alatt, mintegy 25000 frttal terhelte meg a hedrahelyi ev. r. egyháztagokat.

Es most, az alacsony, szűk, sötét és roskadozó 125 éves templom újból építésének szinte elviselhetlen terhe fenyegeti az előszámlálhatatlan nevű, nemű, a folyton szaporodó és emelkedő úlami, megyei, közszégi, egyházi rendes s rendkívüli és pótdóval terhelt szegény népet, melynek szintén fele csak napszámkeresetével képes szegény családját fenntartani s nyomorúságában nemzetpusztító egy gyermekrendszer Molochjának áldozni.

E súlyos helyzetében jött segítségére, hajdan a gyöngyösi uradalomhoz tartozott hedrahelyi volt jobbságának, mtsags, gróf Festetics Kálmán ur a ki a közszégi telki birtokosok által az egyház templom építésére felekezeti költség nélkül 12 évre átengedett vadászati terület bérösszegét (2400 frtot) előre lefizette; uradalma tisztségét pedig oda utasította, hogy évenként pár száz hold aratási keresztet adjon az egyháztagoknak egyházi célra; husvét ünnepére pedig, ugyancsak templomépítési célra 300 frtot ajándékozott az egyháznak.

Ily tények melyekhez itt a szomszédban méltán csatlakozik b. Wenkheim Viktor ur ama szép tette, hogy a m. ladi ev. ref. kis egyház templomát, mintegy 1300 frt költséggel, egy maga teljesen újja alakította: vannak hivatva arra hogy elfoldják és el is feleddessék, az oly anakronizmusnak, sőt antichristianizmusnak is nevezhető jelenségeket, mely szerint r. kath. vallású főurak prot. hitvallásu családjeiket szelnek kergették, sőt ily tények vannak hivatalos célra, hogy gyógyító irkét használnak oly érvényben is, hogy a közterhek s a folyton nehezülő megélhetés sulya alatt roskadozó népből, az anarchiává fejlődő szocializmus téves irányát kiirtsák; a gazdaság fénye és a szegénység nyomorúsága között mutatkozó ellentétet sajnos következményeit kibékítsék és a közterhek elől Slavóniába menekülő családokat, a haza, a nemzet és a latifundiumok számára oly nélkülözhetetlen tényezőkkül visszatartsák.

Egyházaom előljárósa és közönsége megbízásából úgy, mint saját szívem sugallata által is ösztönözötve, köteleességemnek tartom a nemes gróf e szép és nagyelkű ténnyét, mely nemcsak humánus, de mondhatni, nemzeties és hazafias cselekedetét nyilvánosság elé hozni s érte e téren is elismerést és hálás köszönetet nyilvánítani.

Isten áldása legyen a nemesszívű jótékony grófnak és családján!

Kelt Hedrahelyt, 1895. ápril hóban.

Körmeny Sándor
 hedrahelyi ev. ref. lelkész.

Nyiltér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Ké: előkelő urhölgy nemes cselekedetéről óhajtom a mélyen tisztelt közönséget értesíteni.

Mint teljesen vagyontalan ember nem voltam oly szerencsés helyzetben, hogy Gizella leányomnak férjhezmenetele alkalmával hozományt adhatam volna és így saját erőmből csak csekély összeget voltam képes előteremteni.

Az utolsó perczben id. Haidekker Pálné és Schlesinger Albertné urhölgyek gyűjtést indítottak leányom számára, mely szép összeget eredményezett. Mint apa, nem is tolmácsolhatom eléggé meleg szavakban őszinte hálámat ezen szép ténnyükért, de köteleességemnek tartom nevezett urhölgyeknek a nyilvánosság útján is legmélyebb, legforróbb köszönetemet kifejezni.

Schossberger Mór.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy lakásom folyó hó 24-étől kezdve a

Fő-utca 11. számú Eibenitz-féle házba

helyeztem át.

Dr. Fonyó Ignác

egyetemes orvostudor, bőrgyógyász.

*) E rovatban közltekért nem vállal felelősséget a szerk.